

Helsingin kaupungin valtuustoryhmät

Tämä on Helsingin kaupungin vammaisneuvoston hyväksymän asiakirjan sähköinen versio.

Asia: Vammaispalveluille taattava riittävä rahoitus vuoden 2026 talousarviossa

Vammaisneuvosto käsitteli kokouksessaan 14.10. vuoden 2026 talousarviota. Vammaisneuvosto painottaa vammaispalvelujen rahoituksen riittävyttä. Yksittäisistä asioista nostamme esiin huolestamme henkilökohtaisen avun palvelusetelin arvon riittävyden ja sote-järjestöjen rahoituksen. Toimitamme ehdotuksemme kaikille valtuustoryhmille, jotta ne voidaan ottaa huomioon ensi vuoden talousarvioneuvotteluissa.

Vammaisneuvosto on huolissaan vammaispalvelujen rahoituksen riittävydestä. Sotepe-lautakunta toteaa omassa päätöksessään (13/9.9.2025), että vammaispalvelussa asumisen ja päivätoiminnan kilpailutus on nostanut hintoja vuonna 2025.

Vammaisneuvosto painottaa, että sotepe-rahoituksessa tulee varautua uuden vammaispalvelulain mukaisesti asiakasmäärän laajentumiseen. Vammaisilla ihmisillä on subjektiivinen oikeus vammaispalveluihin, joten kaupungin on turvattava palveluja vastaava rahoitus myös vuonna 2026.

Kaupungin tulee tarkastella arvioitua sotepe-talousarvion ylijäämää tästä näkökulmasta ja oltava tarvittaessa valmis supistamaan ylijäämää vammaisten ihmisten subjektiivisten palvelujen turvaamiseksi. Vuoden 2026 talousarviossa tavoitellaan 63,8 miljoonan euron ylijäämäistä tilikauden tulosta sotepe-toimialalle.

Vammaisneuvosto pitää hyvänä, että vammaispalveluissa toiminnan painopisteenä on oman asumisen palvelutuotannon kehittäminen ja tehostaminen. Kannustamme myös erityisen vaativan tuen sekä kotiin vietävien palvelujen kehittämiseen.

Vammaisneuvosto jakaa sotepe-lautakunnan huolen, että valtion rahoituskriteerit eivät huomioi riittävästi Helsingin erityispiirteitä, kuten vammaisten ja pitkäaikaissairaiden palvelujen kustannusten kasvua. Rahoituskriteereiden tarkastamista palvelutarvetta vastaavaksi tulee edistää kaupungin toimesta.

Pitkäaikaissairaiden hoidon jatkuvuus, toimintakyvyn tuki ja arjessa selviytyminen edellyttävät riittävää ja ennakoitavaa rahoitusta. Rahoituksen riittävyys ei saa olla esteenä pitkäaikaissairaiden tarvitsemien palvelujen kehittämiselle, toteutukselle ja saatavuudelle.

Henkilökohtaisen avun palvelusetelin arvoa tarkastettava palkkakustannuksia vastaavasti

Vammaisneuvosto esittää, että Helsingin vuoden 2026 talousarviossa varaudutaan henkilökohtaisen avun palvelusetelin arvon korottamiseen vastaamaan avustajien palkankorotusta. Henkilökohtainen apu on vammaisille ihmisille subjektiivinen oikeus.

Palvelusetelin arvo ja riittävyys tulee kustannusten noustessa ja säännöllisesti aina muutoinkin tarkistaa (STM:n lausunto 12.11.2020 ja EOAK/5684/2020).

Vammaisneuvosto edellyttää, että vuonna 2026 henkilökohtaisen avun palvelusetelin arvoa nostetaan vähintään palkkakustannusten nousua vastaavasti.

Sosiaalipalvelualan TES on voimassa vuoden 2025 loppuun saakka. TES-neuvottelut eivät ole vielä alkaneet (7.10.) ja näin ollen tulevien palkankorotusten taso ei ole tiedossa. Jo neuvoteltujen TES:n neuvottelutulosten perusteella korotus asettunee 2,5–4,5 prosentin välille.

Palvelusetelilaki edellyttää, että kunta arvioi palvelusetelin arvon kohtuullisuutta suhteessa kunnan omana tuotantona tai ostopalveluna hankkiman vastaavan palvelun kustannuksiin. Henkilökohtaisen avun palvelusetelin arvoa tarkistettiin 25.3.2025 ja korotus tuli voimaan 1.5.2025 alkaen. Tätä ennen korotus oli tehty 4.5.2022.

Vammaisten ja pitkäaikaissairaiden järjestöjen toimintaa tuettava

Vammaisneuvosto ehdottaa, että kaupungin hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen avustusten määrärahaa korotetaan merkittävästi turvaamaan sote-järjestöjen toimet kaupunkilaisten hyvinvoinnin edistämisessä sekä terveydenhuollon palvelutarjonnan täydentämisessä.

Perustelut

Valtakunnalliset mittavat STEA-rahoituksen leikkaukset kohdistuvat myös helsinkiläisiin sote-järjestöihin. Monet sote-järjestöt joutuvat supistamaan toimintaansa ja muun muassa irtisanomaan työntekijöitään, mikä väistämättä heijastuu toimintaan.

Helsingissä on painotettu järjestöjen kanssa tehtävää yhteistyötä ja kumppanuutta. Järjestöt tekevät ennalta ehkäisevää työtä ja täydentävät kaupungin tarjoamia palveluja, kuten mielenterveyspalveluja, terveys- ja tukipalveluja sekä vertaistoiminta. Järjestöjen toteuttama toiminta vahvistaa asukkaiden hyvinvointia ja siten tukee kaupungin strategian toteutumista.

Sotepe-lautakunta on todennut, että ”On tärkeää varmistaa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työn toteutuminen kaupungissa mm. riittävät järjestöavustukset varmistamalla sekä sotepe-toimintoihin kiinnittyvien toimintojen että kaupungin yhteistoimintojen osalta” (Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan muutosohjelma talouden tasapainottamiseksi vuosille 2023–2025, 16/19.9.2023).

Kunta-Helsinki myönsi tähän tarkoitukseen 6 miljoonan euron määrärahan vuonna 2025 (korotusta 2 milj. euroa). Lisäksi Sotepe-Helsinki myönsi järjestöille tukea 1,2 miljoonaan euroa tänä vuonna sotepe-rahoituksesta. Rahoituksen taso on riittämätön ottaen huomioon järjestöavustusten leikkaukset.

Helsingin vammaisneuvosto

Sirpa Puhakka
puheenjohtaja

Kristiina Karhos
varapuheenjohtaja